

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Štítkovcové a soudkyň JUDr. Ivety Jiříkové a Mgr. Ing. Martiny Lacinové v právní věci žalobce [údaje o účastníkovi] [údaje o zástupci] proti žalovanému [údaje o účastníkovi] [údaje o zástupci], o zaplacení 60 589 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 13.7.2016 čj. 9 C 115/2014-324,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci I. potvrzuje.

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci II. a III. mění takto:

Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně 77 841 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce [příjmení] [jméno] [příjmení], advokáta v [obec].

Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Českém Krumlově na nákladech řízení 21 881,30 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Českém Krumlově na soudním poplatku 3 030 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 9 946,20 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce [příjmení] [jméno] [příjmení], advokáta v [obec].

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 60 589 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,05 % ročně jdoucím od [datum] do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci rozsudku. Žalovanému dále uložil povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 112 108,25 Kč k rukám právního zástupce žalobce a státu na účet

Okresního soudu v Českém Krumlově na nákladech řízení 18 037,80 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Bylo tak rozhodnuto s tím, že žalobce nemá nárok na odškodnění újmy (porucha přizpůsobení [anonymizováno] [číslo] pod obrazem úzkostně depresivního syndromu) jako pracovního úrazu, ale nárok na odškodnění je dán dle § 256 odst. 2 zákoníku práce Zdravotní stav žalobce – porucha přizpůsobení [anonymizováno] [číslo] pod obrazem úzkostně depresivního syndromu byl vyvolán negativním chováním [jméno] [příjmení], jehož postavení má povahu zaměstnance žalovaného. Jak vyplynulo z doplněného dokazování, nedošlo u žalobce k poškození duševního zdraví náhle, ale dlouhodobým negativním působením popsáním ve skutkových zjištěních soudu, které již žalobce nebyl schopen dále vydržet. Dle soudu prvního stupně je dána příčinná souvislost mezi poškozením zdraví, které žalobce utrpěl, a vznikem škody, neboť nebyli by chování jednatele žalovaného [jméno] [příjmení], nedošlo by u žalobce k porušení přizpůsobení [anonymizováno] [číslo] pod obrazem úzkostně depresivního syndromu. Škodu tvoří bolestné ve výši 500 bodů po 120 Kč podle vyhlášky č. 440/2001 Sb., tj. 60 000 Kč a 589 Kč za vyhotovení lékařského posudku, které zaplatil žalobce [příjmení] [jméno] [příjmení]. Žalobce se psychicky zhroutil v důsledku pohovoru s [jméno] [příjmení], který byl jeho přímým nadřízeným, a nastoupil pracovní neschopnost trvající od [datum] do [datum], když mu byla stanovena diagnóza – porucha přizpůsobení F [číslo]. I když u žalobce nešlo o pracovní úraz ani o nemoc z povolání, nárok na náhradu škody z poškození zdraví má žalobce dle § 265 odst. 2 zákoníku práce, když žalobci vznikla škoda při plnění pracovních úkolů, a to jednáním [jméno] [příjmení] v rozporu s dobrými mravy. Soud prvního stupně má za prokázané, že [jméno] [příjmení] byl konfliktní člověk, jeho chování a jednání bylo velmi často arogantní, přezíravé, hrubé až vulgární. Při jednáních v rámci pracovních porad často používal křik, sprostá slova a vulgární urážky. Vůči žalobci i ostatním zaměstnancům neustále bezdůvodně zvyšoval hlas, křičel na žalobce i ostatní zaměstnance a svým chováním vyvolával stres nejen u žalobce, ale i u dalších zaměstnanců. Tyto dlouhodobé a opakované stresové situace, jakož i pracovní přetížení vedly k tomu, že pro žalobce se stala situace neúnosnou. Psychická zátěž žalobce se postupně zvyšovala, až to vyústilo po čtyřhodinovém pohovoru s [jméno] [příjmení] psychickým zhroucením žalobce s následnou pracovní neschopností. Žalovaný je s peněžitým plněním v prodlení od [datum], neboť škodu i přes výzvu žalobce ze dne [datum] ve stanovené lhůtě do [datum] nezaplatil. Proto soud žalovanému uložil povinnost zaplatit i úrok z prodlení podle § 517 odst. 2 obč. zák. ve výši stanovené nařízením vlády č. 142/1994 Sb. O náhradě nákladů státu soud rozhodl dle § 148 odst. 1 o.s.ř., když náklady státu činí 18 037,80 Kč. Povinnost zaplatit soudní poplatek přechází na žalovaného podle § 2 zákona č. 549/1991 Sb. ve výši 3 030 Kč, a to z přiznané částky 60 589 Kč. O nákladech řízení mezi účastníky pak soud rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř. a úspěšnému žalobci byla přiznána plná náhrada nákladů řízení ve výši 112 108,25 Kč.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolání. Jako odvolací důvod uvedl důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. b), d) a g) o.s.ř. Žalobce neprokázal naplnění zákonem stanovených podmínek a předpokladů potřebných pro úspěšné uplatnění náhrady škody vzniklé jako následek pracovního úrazu, nedošlo ani k naplnění podmínek pro úspěšné uplatnění obecné odpovědnosti na náhradu škody. Žalovaný odkazuje na výpověď manželky žalobce [jméno] [příjmení] jako svědkyně. MUDr. [příjmení] jako svědek uvedl, že při posuzování zdravotního stavu žalobce vycházel ze subjektivních potíží a stezku žalobce. Závěr znalkyně [celé jméno znalkyně] byl takový, že porucha přizpůsobení nevzniká na základě jednoho konfliktu (excesu). Znalkyně dospěla k závěru, že žalobce utrpěl pracovní úraz spočívající v poruše přizpůsobení pod obrazem úzkostně depresivním. K tomuto onemocnění však nedošlo dle znalkyně v důsledku pohovoru ze dne [datum] mezi žalobcem a jeho nadřízeným, jak bylo žalobcem tvrzeno. Ke vzniku a rozvoji poruchy přizpůsobení dle znalkyně dochází postupně narůstáním psychickým problémů trvajících v řádech týdnů, ve kterých žalobce žil a pracoval. Žalovaný nesouhlasí se závěrem znalce, který se pouští do právního hodnocení věci, když vznik poruchy přizpůsobení hodnotí jako pracovní úraz. Takovéto právní hodnocení přísluší pouze soudu. Před soudem prvního stupně nebylo prokázáno tvrzení žalobce, že ke vzniku zdravotních problémů – onemocnění, došlo v důsledku krátkodobého,

náhlého a násilného působení zevních vlivů při plnění pracovních úkonů, které vedlo bezprostředně k poškození zdraví žalobce, tedy co bylo tím úrazovým dějem, jehož následkem bylo poškození zdraví žalobce. Znalce v posudku charakterizuje onemocnění žalobce jako lehkou duševní poruchu vzniklou dlouhodobým působením jiných nepříznivých činitelů a tísnivých situací. Nelze mít za prokázané, že ke vzniku poruchy přizpůsobení pod obrazem úzkostně depresivním došlo u žalobce při plnění pracovních úkolů či v souvislosti s plněním pracovních povinností. Žalobce dne [datum] při návštěvě svého obvodního lékaře se tomuto ani slovem nezmínil o existenci či vzniku takové poruchy. V průběhu trvání osmiměsíční pracovní neschopnosti, když mezi účastníky probíhala velmi četná vzájemná korespondence, se rovněž žalobce o údajném onemocnění ani náznakem nezmiňuje, a to ani tehdy, když v měsíci srpnu [rok] rozvažoval pracovní poměr u žalovaného dohodou. Nelze vyloučit, že vznik poruchy přizpůsobení byl u žalobce vyvolán, resp. spuštěn také z jiných stresujících situací, kterým byl žalobce vystavován v rodinném životě. Žalovaný proto navrhuje, aby byl změněn rozsudek soudu prvního stupně a žaloba byla zamítnuta.

Žalobce k odvolání žalovaného uvedl, že navrhuje, aby byl rozsudek jako správný potvrzen. Žalobce navrhuje posoudit jím uplatněný nárok na náhradu škody na zdraví též z pohledu ust. § 265 zákoníku práce, když tato obecná odpovědnost za škodu není vyloučena ani v případě, že škoda spočívá v poškození zdraví zaměstnance. Není vyžadována kvalifikace tohoto poškození zdraví jako pracovního úrazu. Žalobce zde odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24.3.2016 sp. zn. 21 Cdo 4394/2014. Žalobce má z provedených důkazů jednoznačně za prokázané, že ze strany jednatele žalovaného [jméno] [příjmení], který řídil žalobce, docházelo k arogantnímu, přezíravému jednání, často i hrubému a vulgárnímu jak vůči dalším zaměstnancům, tak i vůči žalobci. Žalobce byl navíc přetěžován neustálými dlouhodobými poradami, při nichž musel překládat do češtiny, a to na úkor plnění vlastních úkolů. Byl též přetěžován, když na něho byly zaměstnavatelem přenášeny činnosti zaměstnanců, kteří ukončili pracovní poměr v důsledku chování [jméno] [příjmení]. Nebylo prokázané, že by se u žalobce v minulosti objevily jakékoliv zdravotní problémy psychického rázu. Ty se začaly objevovat až s nástupem výkonu práce u žalovaného. Rovněž tvrzení, že se do zdravotního stavu žalobce promítly rodinné problémy, je pouze tvrzením žalovaného, které není opřeno o žádný z provedených důkazů. Z výpovědi manželky žalobce naopak jednoznačně vyplývá přímá souvislost psychických problémů žalobce s nástupem do zaměstnání u žalovaného a zejména z chování jednatele [jméno] [příjmení].

Po zjištění, že odvolání žalovaného bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně dle § 212 a § 212a odst. 1 o.s.ř. a dospěl k závěru, že ve věci samé není odvolání žalovaného důvodné.

Žalobce se domáhal náhrady škody na zdraví jednak jako pracovního úrazu a jednak i dle § 265 zákoníku práce ve znění účinném v rozhodné době, tedy ke dni [datum] (dále jen zákoník práce). Odvolací soud se plně ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně v tom, že žalobce nemá nárok na odškodnění pracovního úrazu, neboť pracovním úrazem se rozumí poškození zdraví zaměstnance, k němuž došlo při plnění jeho pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů. Taktomu u žalobce nebylo, neboť jak vyplývá ze závěru znalce [celé jméno znalkyně], žalobce byl vystaven stresu dlouhodobě, když spouštěcím mechanismem bylo trvalé napětí, kterému byl žalobce vystaven vlivem dlouhodobého chování nadřízeného. Primárním spouštěčem bylo celé předchozí jednání jednatele vůči žalobci i ostatním zaměstnancům. Správně proto soud prvního stupně posuzoval, zda nárok žalobce nevyplyvá z ust. § 265 zákoníku práce. Podle tohoto ustanovení je zaměstnavatel povinen nahradit zaměstnanci škodu, která mu vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním porušením právních povinností nebo úmyslným jednáním proti dobrým mravům, přičemž zaměstnavatel je povinen nahradit zaměstnanci též škodu, kterou mu způsobili porušením právních povinností v rámci plnění pracovních úkolů zaměstnavatele zaměstnanci jednající jeho jménem. V daném případě i odvolací soud dospěl k závěru, že nárok

žalobce na odškodnění újmy na zdraví vyplývá z ust. § 265 zákoníku práce. Újmou na zdraví žalobce byla porucha přizpůsobení [anonymizováno] [číslo] pod obrazem úzkostně depresivního syndromu, ke které došlo v důsledku dlouhodobého negativního působení jednatele žalovaného [jméno] [příjmení], tedy škoda na straně žalobce vznikla při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Správný je i závěr soudu prvního stupně v tom, že je zde dána příčinná souvislost mezi vznikem škody žalobce a porušením právních povinností žalovaného, resp. úmyslným jednáním proti dobrým mravům ze strany [jméno] [příjmení]. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že [jméno] [příjmení] se jako jednatel žalovaného a jako přímý nadřízený žalobce choval v rozporu s dobrými mravy. Jednalo se o konfliktního člověka, jehož chování a jednání bylo často arogantní, přezíravé, hrubé až vulgární. Při jednáních v rámci pracovních porad často používal křik, sprostá slova a vulgární urážky, a to nejen vůči žalobci, ale i ostatním zaměstnancům žalovaného, např. vůči zaměstnanci [anonymizováno] či [jméno] [příjmení]. V důsledku takového chování [jméno] [příjmení] se žalobce po pohovoru s ním psychicky zhroutil, nastoupil pracovní neschopnost trvající od [datum] do [datum], a to s diagnózou porucha přizpůsobení F [číslo] pod obrazem úzkostně depresivního syndromu. Obecná odpovědnost zaměstnavatele za škodu podle ust. § 265 zákoníku práce je dána i v případě, že škoda spočívá v poškození zdraví zaměstnance, přitom porušením zdraví se rozumí nejen poškození tělesné, ale i psychické. Škoda žalobci vznikla ve výši 60 589 Kč, když se jedná o bolestné ve výši 500 bodů po 120 Kč podle tehdy platné vyhlášky č. 440/2001 Sb. a 589 Kč za vyhotovení lékařského posudku MUDr. [jméno] [příjmení]. S ohledem na prodlení s plněním ze strany žalovaného správně soud prvního stupně přiznal žalobci i příslušné úroky z prodlení. Ve výroku v odstavci I. byl proto rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný dle § 219 o.s.ř. potvrzen.

Změněn byl rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích o náhradě nákladů řízení, a to dle § 220 o.s.ř., když soud prvního stupně vyčíslil náklady řízení nesprávně. Jestliže v době rozhodování soudu prvního stupně bylo předmětem řízení 60 589 Kč, potom za 8 úkonů právní služby, které soud prvního stupně přiznal, při 3 540 Kč za jeden úkon činí odměna právního zástupce dle vyhl. č. 177/1996 Sb. 28 320 Kč, nikoliv 56 640 Kč, jak nesprávně uvedl soud prvního stupně v odůvodnění rozsudku. K tomu náleží za 8 úkonů právní služby režijní paušály po 300 Kč, tedy $8 \times 300 \text{ Kč} = 2\,400 \text{ Kč}$, dále náhrada za promeškaný čas 1 400 Kč, jízdné 1 757 Kč a 1 770 Kč. Celkem tedy jde o částku 35 647 Kč, k tomu 21% DPH činí 7 485,87 Kč, takže celkem jde o 43 132,87 Kč. Za první odvolací jednání jde o odměnu za zastoupení advokátem při dvou úkonech právní služby po 3 540 Kč, tedy 7 080 Kč, 2 režijní paušály po 300 Kč, tedy 600 Kč, ztráta času 200 Kč a jízdné 358 Kč. Jde o částku 8 238 Kč a spolu s 21% DPH, které činí 1 729,98 Kč, jde o částku 9 967,98 Kč. Za další jednání před soudem prvního stupně pak jde odměnu za zastoupení advokátem při pěti úkonech právní služby po 3 540 Kč, tedy 17 700 Kč, dále 5 režijních paušálů po 300 Kč, tedy 1 500 Kč, ztráta času 600 Kč a jízdné 646,50 Kč. Spolu s 21% DPH ve výši 4 293,70 Kč jde o částku 24 740,20 Kč. Celkem tedy náklady žalobce činily 77 841 Kč ke dni rozhodování soudu prvního stupně, a proto bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 77 841 Kč v zákonné třídenní lhůtě od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Nesprávně byly vyčísleny i náklady státu, neboť ze spisu vyplývá, že stát uhradil celkem na svědečném, znalečném atd. 21 881,30 Kč, nikoliv jen 18 037,80 Kč. Proto bylo žalovanému uloženo dle § 148 o.s.ř. zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Českém Krumlově na nákladech řízení 21 881,30 Kč také v zákonné třídenní lhůtě od právní moci tohoto rozsudku.

Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že na žalovaného přešla dle § 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, povinnost zaplatit soudní poplatek, a to ve výši 3 030 Kč. Ve výroku rozsudku soudu prvního stupně však uložení této povinnosti chybí. Proto odvolací soud rozhodl tak, že žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Českém Krumlově na soudním poplatku 3 030 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud dle § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř., přičemž náklady odvolacího řízení činí 9 946,20 Kč. Jedná se o náklady za právní zastoupení advokátem v odvolacím řízení, když šlo o 2 úkony právní služby po 3 540 Kč dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., 2 režijní paušály po 300 Kč, dále ztráta času 200 Kč a jízdné právního zástupce k odvolacímu jednání z [obec] do [obec] a zpět ve výši 340 Kč. Spolu s 21% DPH ve výši 1 726,20 Kč jde o částku 9 946,20 Kč. Žalovanému bylo uloženo zaplatit tyto náklady odvolacího řízení žalobci také v zákonné třídenní lhůtě od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci dle § 237 o.s.ř. dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v [obec] u Okresního soudu v Českém Krumlově.

Nebude-li povinný plnit dobrovolně tímto rozsudkem mu uloženou povinnost, může být rozsudek k návrhu oprávněného vykonán.

Krajský soud v Českých Budějovicích

dne 20. října 2016

JUDr. Jaroslava Š t í t k o v c o v á, v. r.
předsedkyně senátu